

Datum
2025-05-19

Diarienummer
KFN-2025/106

Handläggare
Anna Sillén
Anna.Sillen@huddinge.se

Mottagare
Kultur- och fritidsnämnden

Lokalprogram för nya fritidsgårdar i Sjödalen, Trångsund och Masmo

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämndens beslut

1. Lokalprogram för fritidsgård i Sjödalen godkänns i enlighet med bilaga 1.
2. Lokalprogram för fritidsgård i Trångsund godkänns i enlighet med bilaga 2.
3. Lokalprogram för fritidsgård i Masmo godkänns i enlighet med bilaga 3.
4. Rätten att besluta om mindre förändringar i lokalprogrammen delegeras till förvaltningsdirektören.
5. Inriktning för tre nya fritidsgårdar antas, enligt förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 19 maj 2025, och ärendet överlämnas till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Nämnden har följande tre uppdrag från kommunfullmäktige (Lokalresursplan 2025, KS-2024/21):

- a) Ta fram lokalprogram och tillsammans med kommunstyrelsen hitta lämplig lokal för ny fritidsgård i Sjödalen, centrala Huddinge
- b) Ta fram lokalprogram och tillsammans med kommunstyrelsen hitta lämplig lokal för ny fritidsgård i Trångsund centrum
- c) Ta fram lokalprogram och tillsammans med kommunstyrelsen hitta lämplig lokal för ny fritidsgård i Masmo

Den 25 mars 2025 tog nämnden beslut om ett standardiserat funktionsprogram för fritidsgårdar. Funktionsprogrammet har under detta arbete använts som en mall för lokalprogrammen. De avsteg från funktionsprogrammet som gjorts utifrån bedömda varierande behov i det specifika lokalsamhället redovisas i detta tjänsteutlåtande.

Kultur- och fritidsförvaltningen har, efter att ha identifierat flera fördelar och effektiviseringsmöjligheter, valt att genomföra de tre ovan uppdragen parallellt. Valet föranledde att tidigare lägga uppdraget i liggande Lokalresursplan om att ta fram lokalprogram för fritidsgård i Masmo, vilket var planerat till år 2027.

Till ärendet finns flera bilagor som tillsammans anger de framtida projektens helhet och inriktning:

- Lokalprogram för respektive ny fritidsgård
- Beslutat funktionsprogram för fritidsgårdar

Ungdomars perspektiv på kommunens planer på nya fritidsgårdar i Sjödalen, Trångsund och Masmo har samlats in och beaktats.

Kultur- och fritidsförvaltningen bedömer att principer och vägval beskrivna i lokalprogrammen ger en god bild av förutsättningar, verksamhet och utformning för de tre nya fritidsgårdarna i kommunen.

Kultur- och fritidsförvaltningen föreslår till nämnden att godkänna ärendet i sin helhet.

Beskrivning av ärendet

Uppdrag

Kultur- och fritidsnämnden tog i juni 2024 beslut om strukturprogram för fritidsgårdar, dnr KFN-2022/36. Strukturprogrammet visar på behovet av tre nya fritidsgårdar i följande regionala statistikområden; Sjödalen- centrala-norra, Trångsund-centrala och i Vårby Haga-Masmo.

Baserat på strukturprogrammets riktning, fick nämnden följande uppdrag från kommunfullmäktige i liggande Lokalresursplan (dnr KS-2024/21):

1. Ta fram lokalprogram och tillsammans med kommunstyrelsen hitta lämplig lokal för ny fritidsgård i Sjödalen, centrala Huddinge
2. Ta fram lokalprogram och tillsammans med kommunstyrelsen hitta lämplig lokal för ny fritidsgård i Trångsund centrum
3. Ta fram lokalprogram och tillsammans med kommunstyrelsen hitta lämplig lokal för ny fritidsgård i Masmo

Funktionsprogram

Tidigare i år tog nämnden beslut om ett standardiserat funktionsprogram för fritidsgårdar (KFN protokoll 25 mars 2025, dnr KFN-2025/35). Ett syfte med att ta fram ett funktionsprogram var att kunna effektivisera arbete med att ta fram lokalprogram för flera projektspecifika fritidsgårdar, då basfunktionerna redan finns framtagna.

Funktionsprogrammet har under detta ärende använts som en mall. Ett fåtal avsteg från mallen har gjorts utifrån ett bedömt specifikt lokalbehov i lokalsamhället, eftersom hänsyn tagits till respektive fritidsgårds teoretiska upptagningsområde och uppskattad besöksvolym.

Lokalprogram

Lokalprogrammen visar principiella areor och flöden i nya verksamhetslokaler för fritidsgårdar. Lokalprogrammets föreslagna ytor, areor, utformning och kapacitet är baserad på det standardiserade beslutade funktionsprogrammet och är olokaliserat, det vill säga beskriver lokalbehov utan en specifik lokal i åtanke.

Lokaliseringsutredning

Utredning av lämplig lokal för verksamheten ska påbörjas efter beslut av lokalprogram är taget. I liggande Lokalresursplan har kommunstyrelsen fått uppdraget att genomföra lokaliseringsutredning för fritidsgård i Sjödalen, Trångsund respektive Masmo, förutsatt att lokalprogram antas av kultur- och fritidsnämnden.

I enlighet med kommunens lokalförsörjningspolicy ska i första hand en lämplig kommunkoncern-ägd fastighet identifieras. Nästa steg för detta scenario, i och med att nämnden tar beslut om att överlämna ärendet till kommunstyrelsen, blir att ett inriktningsbeslut kommer att beredas som föreslår att projektering av ny lokal ska startas med en beskrivning av tilltänkt lokal och uppskattade investeringskostnader för att anpassa lokalen i fråga.

Om verksamhetens lokalbehov inte går att uppfylla inom eget fastighetsbestånd kan inhyrning av extern fastighetsägare prövas som ett alternativ.

Förvaltningens synpunkter

Kultur- och fritidsförvaltningen har, efter att ha identifierat fördelar såsom effektiviseringsmöjligheter, valt att parallellt genomföra Lokalresursplanens tre uppdrag om lokalprogram för fritidsgårdar. Valet föranledde att tidigarelägga uppdraget i liggande Lokalresursplan om att ta fram lokalprogram för fritidsgård i Masmo, vilket var planerat att genomföra år 2027. Förutom fördelar utifrån mindre personella resurser, bedömdes det som viktigt att ha längre framförhållning om verksamhetens lokalbehov inte går att uppfylla inom eget fastighetsbestånd, då kan inhyrning av extern fastighetsägare prövas som ett alternativ.

Lokalprogrammen är framtagna i enlighet med Strukturprogrammet för fritidsgårdar i Huddinge kommun.

Genomförande/metodval

Funktionsprogrammet har under detta arbete använts som en mall för lokalprogrammen. De avsteg från funktionsprogrammet som gjorts utifrån bedömda varierande behov i det specifika lokalsamhället redovisas nedan för respektive fritidsgård.

Vissa arbetsmöten har genomförts tillsammans med arbetsgruppen inom de separata uppdragen att ta fram lokalprogram för nya folkbibliotek i Trångsund och Masmo. Under mötena har fokus legat på vilka funktioner som kan samnyttjas

helt eller delvis under dygnet, utifrån tanken att samlokalisera fritidsgård och folkbibliotek i en större lokal. Stora fördelar bedöms finnas, både ur kostnadseffektivitet med en lägre hyra och delade ytor jämfört med två separata lokaler, men också att främja ett närmare arbete över verksamhetsgränserna med en gemensam målgrupp; kommunens ungdomar. I lokalprogrammen, bilaga 1, 2 och 3, är funktioner som med fördel samnyttjas med folkbibliotek eller annan kommunal verksamhet grönfärgade.

Ungdomars delaktighet

En digital enkät skickades ut under två veckor till årskurs 7-elever i fem högstadieskolor i syfte att höra tankar och idéer från högstadieungdomar om vad de skulle vilja göra på en ny fritidsgård.

Ett urval av skolor gjordes, samt utskick gjordes endast till elever i årskurs 7, för att förhindra enkät-trötthet bland skoleleverna, då elever i årskurs 8 nyligen deltog i annan enkät. De fem deltagande skolorna var Glömstaskolan, Kvarnbergsskolan, Trångsundsskolan, Vistaskolan och Vårbyskolan.

De utvalda skolorna ligger i det teoretiskt bedömda upptagningsområdet för respektive ny fritidsgård, och baseras till viss del på geografisk placering av närliggande skolor, källa: behovsanalysbilagan till strukturprogrammet för fritidsgårdar. Av erfarenhet kan besökarflöden härledas till olika faktorer såsom aktivitetsutbud, kompisar, relation till fritidsledarna, öppettider osv. Alltså ej enbart baserat på närhetsprincipen.

Figur 1. Karta över del av Huddinge med befintliga och nya fritidsgårdar (blå cirkel) samt högstadieskolor (turkos cirkel.)

276 elever deltog i enkäten, varav 48 procent killar.

Nedan redovisas de fem mest efterfrågade aktiviteterna, baserat på antalet elever som är "mycket intresserade":

1. Umgås med kompisar
2. Spela datorspel/gaming
3. Laga mat, baka
4. Spela bollspel eller pingis
5. Lyssna på musik

Över 70 procent av de svarande eleverna på Trångsundsskolan skulle kunna tänka sig att besöka en ny fritidsgård i Trångsund.

Över 60 procent av de svarande eleverna i Kvarnbergsskolan skulle kunna tänka sig att besöka en ny fritidsgård i centrala Huddinge (Sjödalen). Endast 2 procent av dem besöker idag en fritidsgård.

Både elever i Vårbyskolan och Glömstaskolan skulle kunna tänka sig att besöka en ny fritidsgård i Masmo; 50 procent, respektive 14 procent av de svarande.

Bilaga 5 består av enkätrapporten i sin helhet.

Föreslagna lokalprogram

Förvaltningen föreslår några mindre anpassningar av respektive lokalprogram baserat utifrån de unika förutsättningar och behov i lokalsamhället. Dessa anpassningar samt motivering presenteras nedan för respektive fritidsgård. Anpassningar definieras här som avsteg från funktionsprogrammet.

Förvaltningen har tagit i beaktning enkätsvaren från skoleleverna och gjort vissa justeringar i lokalprogrammet utifrån deras synpunkter. Förvaltningens bedömning är att funktionsprogrammet omhändertar i stora delar ungdomarnas egna önskemål kring viktiga funktioner på en fritidsgård.

Lokalprogram för ny fritidsgård i Sjödalen-centrala-norra

Högstadieskolor i det huvudsakliga upptagningsområdet är Balingsnässkolan, Kungsklippeskolan, Kvarnbergsskolan, Vistaskolan, samt Rosenhillsskolan (anpassad grundskola).

Följande avsteg i lokalprogrammet har gjorts jämfört med funktionsprogrammet:

- Behov ses av **två** studios, **två** replokaler och ett **större** gaming-rum. Istället för två gamingrum förslås ett större eftersom uppfattningen är att ungdomarna vill sitta tillsammans och spela. Behoven baseras på en uppskattad stor besöksvolym utifrån ett stort upptagningsområde med många högstadieskolor, högre befolkningsantal samt flödet av ungdomar i centrala Huddinge.
- Funktionsprogrammets **valfria mötesrum exkluderas** då förvaltningens bedömning är att det kommer att finnas tillräckligt med mötesrum i området och med nya kommunhuset.

Lokalprogram för ny fritidsgård i Trångsund-centrala

Högstadieskolor i det huvudsakliga upptagningsområdet är Trångsundsskolan.

Följande avsteg i lokalprogrammet har gjorts jämfört med funktionsprogrammet:

- Ytan för förråd till kök anses vara större än vad behovet är, så ytan föreslås minskas från 10 till 5 kvm.
- Funktionsprogrammets **valfria mötesrum exkluderas** i syfte att hålla nere totalarean.

Lokalprogram för ny fritidsgård i Vårby Haga-Masmo

Högstadieskolor i det huvudsakliga upptagningsområdet är Glömstaskolan och Vårbyskolan.

Följande avsteg i lokalprogrammet har gjorts jämfört med funktionsprogrammet:

- Ytan för förråd till kök anses vara större än vad behovet är, så ytan föreslås minskas från 10 till 5 kvm.
- Funktionsprogrammets **valfria mötesrum inkluderas**. Med avsaknaden på kommunala lokaler i Masmo för civilsamhället ses behovet av en bokningsbar mötes-/samlingslokal för både internt och externt bruk.

Nästa steg - lokalisering av nya lokaler

Kommunstyrelsen har i Lokalresursplan 2025 i uppdrag att tillsammans med nämnden finna lämpliga lokaler för alla tre nya fritidsgårdarna.

Behovsanalysen i strukturprogrammet för fritidsgårdar gjordes på nivå om regionala statistikområden, vilket i vissa fall motsvarar kommundel, men kan även vara ett mindre geografiskt område än kommundel. Strukturprogrammet visade på behov av nya fritidsgårdar i område Sjödalén-Centrala-Norra, Trångsund-Centrala, samt i Vårby Haga-Masmo.

Lokalprogrammen är en grundläggande pusselbit i lokaliseringsarbetet, med kravspecifikationer för varje unik fritidsgård. Förvaltningen kommer att delta i kommunstyrelseförvaltningens arbete att finna lokaler. Prioriteringar enligt strukturprogrammet är att först öppna fritidsgård i Sjödalén, därefter Trångsund och sist Masmo, men om passande lokal blir tillgänglig kan den inbördes prioriteringen förändras.

I enlighet med kommunens riktlinjer för lokalförsörjning kan rätten att besluta om mindre förändringar i lokalprogrammen delegeras till förvaltningsdirektören, vilket förvaltningen föreslår, i syfte om en tidseffektiv process framöver.

Förvaltningens generella medskick för alla tre nya lokalerna är att, för att nå nämndens mål om besöksvolym, är det avgörande att fritidsgårdarna har en central geografisk placering - i en tätort.

Fritidsgårdsverksamhet ska bedrivas i lokaler i centrala lägen som fungerar som trygga mötesplatser för målgruppen. När så är lämpligt kan samlokalisering ske med skola. Att fritidsgården är lokaliserad nära skola är fördelaktigt ur flera perspektiv. Bland annat att

- erhålla en mer effektiv användning av kommunens lokaler

- att sänka trösklar för att fler barn och ungdomar ska uppleva meningsfull fritid i hemvan, trygg miljö nära där man bor och går i skola.
- stimulera delaktighet i strukturerade aktiviteter bortom fritidsgårdens fyra väggar. Det kan exempelvis handla om närhet till möjligheter till idrott.

Höga besökstal har observerats i de verksamheter som ligger i anslutning till en skola, så som befintliga Segeltorps fritidsgård.

Förvaltningen vill dock lyfta viss problematik med lokalisering nära eller i skola, där risk finns för att fritidsgårdens besökare enbart attraherar den specifika skolans elever. Risken bedöms finnas i Sjödalén-Centrala-Norra där flera högstadieskolor ligger inom området. Då kan fritidsgårdens lokalisering på en mer oberoende plats vara att föredra, till exempel i närhet till centrum och/eller andra verksamheter.

Oavsett var i kommunen en fritidsgård är lokaliserad är det av vikt att det finns goda möjligheter att ta sig till platsen med cykel och/eller med kollektivtrafik, exempelvis buss. Det är viktigt för en attraktiv och jämlik tillgång till verksamheten. Vägen till fritidsgården ska vara säker, trygg och belyst.

Barns och ungdomars perspektiv

Kultur- och fritidsförvaltningen anser att ärendet har omhändertagit barnrättsperspektivet, där förslag på lokalprogram har fokus på ändamålsenligt utformade lokaler där ungdomar ges möjlighet att delta i fritidsaktiviteter i en trygg och inkluderande miljö.

I uppdragens genomförande samlades ungdomars synpunkter på nya fritidsgårdar in. För de aktiviteter som majoriteten av ungdomarna svarade att de är intresserade av att vilja göra på en fritidsgård, har förvaltningen matchat aktiviteten till en funktion/ett rum i lokalprogrammet, samt ungdomarnas nivå av intresse har till viss del fått spela in vid vald storlek på funktionen/rummet. Även om just dessa årskurs 7-elever troligtvis inte kommer att kunna besöka någon av de nya fritidsgårdarna bedömer förvaltningen att ungdomarnas synpunkter har varit värdefulla och styrkt val av funktioner som bör finnas för att utgöra en attraktiv fritidsgård. Funktionsprogrammet, och lokalprogrammen är likväl framtagna med flerfunktionalitet i fokus, då trender kommer och går.

Avslutningsvis, bedömer kultur- och fritidsförvaltningen att principer och vägval beskrivna i lokalprogrammen ger en god bild av förutsättningar, verksamhet och utformning för de tre nya fritidsgårdarna i kommunen.

Kultur- och fritidsförvaltningen föreslår till nämnden att godkänna ärendet i sin helhet.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Kommunens verksamhetslokaler ska bidra till en effektiv och sund verksamhetsmiljö som skapar förutsättning för hög produktivitet och kvalitet i kommunens verksamheter. Kostnaderna ska vara så låga som möjligt och med

största möjliga effektivitet. Detta kräver samordning och planering med ett kommunövergripande perspektiv.

Fritidsgårdarnas lokaler kan utanför verksamhetstid nyttjas av andra verksamheter med liknande funktionskrav, vilket kan ytterligare bidra till effektivt resursutnyttjande. Samarbete och att dela lokaler med annan verksamhet kan främja generationsöverskridande möten och aktiviteter vilket skapar en större känsla av sammanhang i ett område. Förvaltningen ser stora fördelar med att dela ytor, och samlokalisera lokal tillsammans med folkbibliotekslokaler i Vårby Haga-Masmo och Trångsund-centrala. Förutom en lägre hyreskostnad där vissa ytor är gemensamma, ses vinster med att de båda verksamheterna gemensamt kan nyttja personella resurser och genomföra verksamhetsöverskridande aktiviteter.

Lokalkompensation för tillkommande hyreskostnader tilldelas kultur- och fritidsnämnden enligt gällande resursfördelningsmodell. Tillkommande driftskostnader för verksamheten samt inventarier behöver däremot hanteras i särskild ordning inför att fritidsgård öppnar i nya lokaler.

Ärendet bedöms inte medföra några juridiska konsekvenser

Anja Dahlstedt
Kultur- och fritidsdirektör

Jordanos Kiflemariam
Verksamhetschef Ungdom

Bilagor

- Bilaga 1. Lokalprogram för ny fritidsgård i Sjödalén
- Bilaga 2. Lokalprogram för ny fritidsgård i Trångsund
- Bilaga 3. Lokalprogram för ny fritidsgård i Masmo
- Bilaga 4. Funktionsprogram för fritidsgårdar
- Bilaga 5. Enkättrapport Ungdomars synpunkter på nya fritidsgårdar

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen